

E. O. A.

VYPICH ELZY AIDS

„...podpatky mých lodiček,
lehkých jako dech,
se trochu boří do hlíny...“

deZINfetamin 2/2009

Lavičky obrostly břechťanem.
Našel jsem pecku v měkké dužině,
placentu a zdřevěnělý ret.
Vzpomínáš na mě a tvá hlava je plná náhražek.
Tma v těžkých chomáčích
klouže po trávě, na zemi leží dřívka.
Nejeden kožich už tu vypelichal.

Dnešní noc přiléhá těsně jako bránice.
Vzduch lepí. Je konec října
a venkovní kočka
pomalu obrůstá novou srstí.
Pecky se ukrývají ve švestkách a rozvěšují
se po stromech. Vnitřní práce se na nic neohlíží.
A nikdy se nezastavuje.
Radši ani nedýchej.
Tma je plná větví a také díra se už ochlupila.

Vyšel jsem ven, na vzduch z těsné vepřové kapsy. Zrovna se rozpršivalo a vlhká půda byla čím dál mazlavější. Míjel jsem důchodce v těžkých kabátech, venčící své zplstnatělé psíky na kluzkých chodnících. Vyhýbal jsem se jejich vodítkům a poslouchal jsem, co si říkají:

„To jsem se dneska ale zašmodrchala! Pes se mi zastavil, položil si břicho na zem...“

„Já se musela brodit... Krtek nám před domem ucpal kanálek...“

Stěží jsem si sedl, že se schovám v restauraci, a hned:
„Tak co to bude? Koleno s obložkou a se křenem?“

Večer večerka, potom doma
je mi vším kniha slepená
ze salátového listí,
Vietnamci hnojená, z oděnků spletená,
takže co jako?

Zbožňuju vůni potahů a matrací,
teplé důlky, když se zavrtíš... Hrozí ožívání.
Touha se mazlit.

Ale noc propíchnutá špendlíkem se brzo pokazí.

V hlavě mám vestavbu s půdní příčkou nebo záhon vystlaný únavou z ranního polosnu. Dopoledne odtud vybíhá konec věty, kterou už dávno považuju za věc, jako krátký záhyb zmuchlaný pohybem při probouzení: „...jako vlas ze spláclé hlavy.“

Tísňivé nahloučení stlačených vrstev přes noc vytvořilo jakýsi d-ů-ů-ů-ů-m o mnoha zástěnách. Všechny jeho libovolně násobené přepážky složené z útržků spících tkání jsou vůči sobě volně otočné, někdy se dokonce zdají průchozí – mění se v závěs s mnoha průlezy. A všechny tyto volně umístěné přepážky (ve skutečnosti spojené jediným švem, jehož výsledkem je váček) se přestavují podle toho, jak se v noci otočím.

Z některých poloh je těžké se probudit. A tak zatímco ostatní vstávají, ještě se překlápím, a když už se probírám, mé sny jsou unavenější než já, který chci spát.

Při cestě k posteli se mi chodidla lepí k podlaze, jen nadzvedám a spouštím nohy. V takové chvíli bych měl říct: „Mé city po letech...“ a zaslechnout tichý zvuk, podobný skromné hudbě v nitru brambory.

Natolik věřím v odpověď jídla, které nám říká, jakým způsobem se lidé prostupují se svým mluvením.

Jenže: jsou to spíše slova, anebo naše tělo, co se tu stává soustem?

Ohřáté placky toužící po břiše bývají nenasytné; a pak je tu ještě hltavé slovní břicho, které se snadno vyplní řadou jedlíků – podobně jako si láska hledá stehno, na kterém by se líbilo spící hlavě.

Dlouho postávám na různých místech
a na nic nenarážím.

Ze všech stran už jsem se viděl,
teď jsem průchozí. Stojím
a tahám se za kůži...

Měňavá kočička
s průhledným břichem,
zrcátko mojí nostalgie,
mám vytahané legíny lesklé jako sliny v krajině pánevní.
Mám tlusté stíny napatlané na očích
a dokonce i sukni.

Skoro až u střechy v malém hnízdě
ze skleněných nudlí
žije velemlok, život ho nudí.
Za igelitovým závěsem
vyznává klid, úklid, oblékání, království slev.
Jeho rozměklé nohy leží v mělké vodě.
Samotář sní: jak stárnu, mé tělo se zjednodušuje.
Spolknu zrnko rýže, obalí se tukem.
Seznámím se – a než se naděju,
budeš se mi hrabat ve věcech a dorážet na mě
svým nedovařeným životem.

Skryla se ve vlastním těle, tak daleko od sebe jsou její kosti. Rameno a paže – větev odplavená na opačný břeh nějaké slepé prohřáté zátoky s mělkým dnem.

Srostla z prodlev jen napůl skrytých pod hladkou, matně šedou kůží. V hloubce se rýsují dlouhé vápenité trupy oblých kostí, na povrchu jamky v pohárcích vystouplých kloubů. Chci takové tělo?

Líbí se mi, ale zabředávám v něm jako v naplavené hlíně. Větve jsou pružné, a přitom mě tlačí do nohou – ještě teď, když se procházím v nejistých končinách své hlavy.

Tyčinky do uší, v hustých řadách
ostrá stébla obalená snítkou.
Propichování uší, pocta mé hlavě,
břichu a podpaží.
Šustění v prohřátém pokoji v posledním patře,
horkem roztažené
udýchané póry, jediný dlouhý vpich
prochází únavou. Opodál se vršky stromů
sklápí v neslyšném letním větru.

Po cestě na nákup se mi ve spěchu paže odchlípily od těla. Sotva jsem vyšel, ještě ani ne, a svalil jsem se na chodník. Pád byl příjemný, ale – času jsem nazbyt neměl.

„Jen tak dál,“ řekl jsem si, „až tam...“ a za chvíli už jsem stál u rohlíků: „Já je snad nespočítám...“

A skutečně, zkouším je počítat, ale jsou tak malé, že se nemůžu dopočítat. Když je vkládám do sáčku, lepí se mi k prstům i samy k sobě, jeden k druhému.

Ted' zase za těžkým závěsem – jsem opravdu
zvláštní slepice, protože mám vlasy.

Ale i tak, bez křídel, střev a zobáku,
rád nasávám vůni rozmočených rohlíků
a všeho, co vypadne z kýblu, když kluci odejdou
a já, skrytý za látkou, kloužu po parketách
s krkem vzhůru, sem a tam.

A opírám se o peří. Tříprsté nohy mě sotva udrží,
na drápkách jako na podpatcích!

Jak se jmenujou ty malé kostní lusky, ty drobné kostěné násadky v bříškách mých prstů?

Pohled jednou zavřených očí jde tělem k ramenům a dál do prstů až pod nehty. Jsou zakulacené, na dotek oblé jako hlavičky, šedivé, bez otvorů. Jejich prachový odstín ladí se skvrnitostí polštáře, na kterém spím.

Ve snu jsem dekorativní bytost obrůstající jevištěm. Dole u boku mně visí deset prstů jako chrastítko z vyschlých pecek. Své jméno vyměním za malý byt.

Když se setmí, už je večer.
Skočím do Žabky – sámošky takzvané,
obhlídnu slevy, co je zlevněné,
nahmatám chlebíček
prošlý
jeden den. Kvaky kvak, a je tam.
A pak, zalitá studeným potem, zmáčená
po cestě březnovým sněhem,
listuji na záchodě
svou zkřehlou kůží
a pro zahřátí se drbu papírem.

Svádím dívku s modřinou na stehně.
Má bledý obličej, hladký jako rybí žaludek.
Nevím co říct,
aby nepoznala, co už jsem slyšel
a co mě okouzluje:
lesklý prášek,
který si nalepila na oči.

Otáčím se, až když mluví.
Svaly jí kloužou pod kůží, vlhkou dlaní
se chytá za prst druhé ruky.

Druhé vzrušení nezačíná břichem, ale mrazením. Nese-
stupuje dolů, ale míhá se oběma směry: projíždí míchou
něžně jako letní stín, pohrává si s hranicí vlasů, krkem
a čelistí.

Bojím se pohnout, hýčkám své spojení, ale za chvíli už
stejně nevím, čím to začalo. Dotykem, vůní nebo šeptá-
ním nad mrazákem se zmrzlou zeleninou? Ležím, hlava
se skryla do vlasů, samota je úlovek.

Jak jsem zjistil později, také vypůjčený kocour zažívá
podobné vzrušení, které prochází celým jeho vykastro-
vaným tělem.

Živé krávy závidí mrtvé krávě,
jak je bílá,
jak tuhá jsou bílá vemena,
když se ve smutku spouští ze stropu.

Spící tělo se otáčí a cit se přesouvá do prstů.

Večer se přilepím ke stěně
a na důkaz, že jsem se dobře uložil,
se ozdobím mrtvým klíštětem.
Večer vařím. Rozemletý křen, vývar, ocet, černý pepř.
Větev za oknem, zbytek břízy
a zledovatělý štěrk mezi silnicí a chodníkem.

Bzučení mouchy má zvláštní barvu – nejasný odstín brzkého zklamání. Říkáš si: jenom abych neusnul v kouři, který sám vydechuju. Abych se ve spánku nepřilepil k ubrusu, a pak ho neshrnul. Židle aby mně neskřípla nohu.

Ruce jsi přitiskl k tělu, noční vzduch se vlní, kéž by ses vznesl, přelétl odbočku a létal tmou nad vršky stromů nebo bys (tak jako já, být na tvém místě) dole u keřů ochutnával ptačí zob. Místo toho se na záchodě kopneš do břicha.

Vaječník sešitý s varletem: na pohled obyčejný chlupatý váček s růžovou podšívkou, teplým rypáčkem bez díry a provizorním drbátkem. Huňatá věc. Vypadá asi tak, jako bys žinku vycpal drátěnkou nebo houbičkou na mytí.

Bez přestání se nadouvá, šustí a chvěje se... Jenže ten váček, sešitý vlasem a neposedný jako hustilka, je zcela neplodný. O nic se nezajímá. Jen když o něj ve spánku zavadiš, slabě vzdychne. Potom vyčkává, až tě sen odvalí někam jinam. Po takové noci je plný otláčenin.

Jsem kouzelník – sním rybu
s ocasem špinavým.

Někdy se vyplatí zůstat v nonstopu,
ale často – nemám štěstí.

Leda bych se vycpal sekanou nebo se zachytil
zmáčených chlupů na bolavém břiše
a nechal se vláčet po stopách zápachu
přes chodník, slehlou trávu,
dlaždičky před vchodem, rohožku, koberec
až k sobě do bytu... Jindy se
změněným hlasem skrz otvor v lepence
stěží pobavím a brzo odeju.

Moji masařku nenasytíš, aspoň ne teď,
když kypřím čekání krabími prsty.
Dny končí u noci a tělo se
nemůže dočkat, až mu podjedou nohy,
pokud jde o mě:

Jsem mrtvý žigulík.

Na sněhu, na uhlí, na šišce...
v mrazu před domem... v zápachu briket
zahřívám sedadlo rozbitým topením,
které tě v zatáčkách
štípe do steh.

V tom domě jsou všichni nadrženi. Zatímco jsou ostatní pryč, objímám nad dřezem pana Choutku, když mění ventily. Vzápětí dojde ke hrátkám. Starý nádeník při nich chytí svůj klacek a předvede podivný střík – břevnovský podvypich, kterým bys snadno přilepil tapetu.

Ale ve velkém domě je více nadržovaných lidí!

Brzy se objeví také pan B. Může si odemknout náhradním klíčem, a rád to udělá, má-li si ulevit v cizím bytě. Nakonec zařuká ještě pan Brendl s vymytým pesarem paní Fraňkové, do něhož zde všichni šukáme.

Noci jsou plné výčitek.
Stonky se lesknou jako vidličky okolo mě.
Potichu svítí
na tělo z punčochy vycpané klacíkem,
kterým se zvědavě
přistrčím blíž – Och – temně temný Velevypich!
Temně rudý noční květen!

Nohy se houpají jako větve.
Zvětralé drhnutí mi šumí ve vlasech.

Vzdechy se drobí – už se nedají protáhnout ven.

Všechny věty jsou zástupné. Protože Vypich Elzy Aids pochází z doby, kdy se v jejích vzpomínkách rozpadla další vrstva použitelné minulosti, také věty vznikaly z náhražek, tvořené jako potahy, na pohled pracně navléklé, a přitom splétané z chuchvalců v jejím pokoji.

Za nic jiného než za náhražku se totiž nedá považovat ani původní rozsáhlá maketa centrálního mlčení, kterou si dodatečně vystlala oblečením. Každá její podoba přebere od makety svůj plochý nebo zakrnělý průběh a dál se rozvíjí jistým směrem: k vtipům, v kterých se něco pokazí.

Nakonec se, po vzoru náhražek, jedna podoba skrývá ve druhé, a to se ještě nedokáže rozhodnout, kterou z nich předstírá a kterou chce opravdu utajit.

Její budoucí prázdné místo se přitom samo od sebe každou chvíli nenuceně a mechanicky odkrývá v tom, co je nám nejbližší, v kterémkoli z těch menších nechtěných světů, ledabyly a jen s nejistým štěstím hloubených vidličkou v bramborové kaši.

V y p i c h E l z y A i d s
Vyšlo jako #4 edice STYKu
v počtu 15 kusů. Praha 2009.
www.styk.klangundkrach.net